

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 5 від 29. 03. 2021 року

Голова Приймальної комісії

Віктор ОГНЕВ'ЮК

Програма

фахового випробування з журналістики

Освітній рівень: другий (магістерський)

Спеціальність: 061 «Журналістика»

Освітня програма: 061.00.04 «Медіа-комунікації»

На основі: освітнього ступеня бакалавр, магістр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-методичної та
начальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

РОЗГЛЯНУТО І ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри журналістики
та нових медіа

протокол № 6 від 20 січня 2021 р.

Завідувач кафедри

Віталій ГАНДЗІЮК

Київ 2021

ПРОГРАМА фахового випробовування

Фахове випробовування – обов’язкова умова професійного відбору вступників за спеціальністю «Журналістика», освітня програма 061.00.04 «Медіа-комунікації».

Мета фахового випробування: виявлення знань, вмінь, компетентностей, якими володіє бакалавр для вступу за спеціальністю 061 «Журналістика», освітньою програмою 061.00.04 «Медіа-комунікації» другого (магістерського) освітнього рівня.

Завдання фахового випробування: перевірка наявності початкових знань та уявлень про журналістику, її місце і роль у сучасному громадсько-політичному житті, особливостей видів журналістики та засобів масової комунікації, специфіки жанрів ЗМК та особливостей взаємин і впливу масової комунікації на суспільну думку та окремих громадян.

Формат проведення фахового випробування: проводиться у письмовій формі у вигляді комп’ютерного тесту на базі сучасного програмного забезпечення у системі MOODLE.

Для виконання тестових завдань вступник має володіти основними навичками роботи з комп’ютером та розуміти технічні особливості виконання тестів різних типів: альтернативні відповіді (типу правильно/неправильно), множинний вибір (завдання на вибір однієї або кількох правильних відповідей), вибір з найменшої кількості варіантів відповідей, питання на встановлення відповідності.

Фахове випробування до магістратури має виявити у вступників рівень теоретичних знань та практичних навичок в сфері соціальних комунікацій, теорії та практики діяльності журналіста.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК У СФЕРІ ЖУРНАЛІСТИКИ

Вимоги до професійного відбору

Вступники за спеціальністю «Медіа-комунікації» повинні знати:

- основні поняття та категорії журналістики в їх історичному розвитку та сучасному значенні;
- етапи розвитку вітчизняної та світової журналістики та її найвідоміших представників;
- структуру сучасного ринку засобів масової інформації;
- коло професійних обов’язків журналістів;
- основні напрями державної інформаційної політики;
- основні тенденції розвитку мас-медіа на сучасному етапі;
- специфіку підготовки журналістських матеріалів для різних типів ЗМІ;
- принципи журналістської діяльності;

- норми професійної етики та професійні стандарти журналістики.

Фахове випробування проводиться за основними фаховими дисциплінами освітньої програми 061 «Журналістика» (освітня програма «Журналістика») освітнього рівня першого (бакалаврського).

СТРУКТУРА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове випробування передбачає виконання п'ятдесяти тестових завдань на підготовленому індивідуальному робочому місці без використання додаткових джерел інформації. Під час виконання тесту абітурієнт не користується нотатками, не робить індивідуальних поміток та не переписує завдання або його фрагменти.

Виконання тестового завдання з журналістики полягає у виборі правильних відповідей із кількох запропонованих варіантів. Завдання вважається виконаним, якщо абітурієнт обрав правильний варіант відповіді.

Спеціальна обчислювальна програма автоматично **підсумовує бали** за виконання усіх тестових завдань, встановлює відповідність балів за шкалою оцінювання та фіксує результат у протоколі. Максимально можна набрати **200 балів**.

На виконання 50 тестових завдань відводиться 80 хвилин. У випадку, якщо вичерпано час на виконання тестових завдань, система автоматично закриває програму, зберігає наявні відповіді, підсумовує результат виконання тесту вступником та фіксує у протоколі результат за встановлений часовий ліміт.

Тестові завдання структурно охоплюють 9 напрямів:

1. Проблематика ЗМІ
2. Пресова журналістика
3. Тележурналістика
4. Радіожурналістика
5. Інтернет-журналістика
6. Фотожурналістика
7. Жанри журналістики
8. Професійні стандарти та безпека діяльності
9. Агенційна журналістика

Перелік тем, які винесено на тестування:

1. Засоби масової інформації та технології її поширення.
2. Види засобів масової інформації.
3. Принципи та технології передачі інформації.
4. Аудиторія засобів масової інформації.
5. Криза класичних засобів масової інформації, основні види нових медіа, крос-медіа.

6. Фейк. Інформаційні війни. Інформація як зброя сучасності. Мережеві війни.
7. Засоби масової інформації у процесах формування громадської думки.
8. Інформаційне суспільство.
9. Причини та умови формування громадського мовлення в національному інформаційному просторі.
10. Типологічні особливості засобів масових комунікацій.
11. Особливості сприйняття аудиторією газет, журналів, радіо, телебачення.
12. Типологія газетно-журнальних видань.
13. Спеціалізація та універсальність в журналістській професії.
14. Сучасні тенденції розвитку регіональних видань у світі та в Україні.
15. Зasadничі принципи журналістської професії.
16. Стандарти новинної журналістики.
17. Джерела інформації.
18. Поняття про мову ворожнечі.
19. Джинса: політична, іміджева, комерційна.
20. Висвітлення збройних конфліктів.
21. Поняття «якість» та «об'єктивність» у галузі медіа.
22. Політична проблематика у ЗМІ.
23. Економічна проблематика у ЗМІ.
24. Соціальна проблематика у ЗМІ.
25. Соціально-побутова проблематика у ЗМІ.
26. Молодіжна проблематика в ЗМІ.
27. Проблематика регіональних ЗМІ.
28. Формат радіомовлення як визначник основних принципів і параметрів мовлення.
29. Правила роботи з мікрофоном, диктофоном, програмами автоматизації радіоефіру.
30. Жанрова система радіомовлення, її специфіка.
31. Особливості виражальних засобів радіо в системі інших засобів масової інформації.
32. Аудиторія радіо та її специфіка.
33. Основні завдання інформаційної служби радіо.
34. Сучасний радіопростір України
35. Унікальні та типові особливості тележурналістики.
36. Структура телевізійного мовлення в Україні, етапи, проблеми, тенденції розвитку.
37. Проблеми створення систем громадського мовлення.
38. Традиції вітчизняного телебачення і вплив закордонного досвіду на формування телепростору України. Інформаційна безпека і ТБ.
39. Структура інформаційної служби каналу.
40. Ведення інформаційних програм та роль ведучого і журналіста в кадрі.
41. Тематично-жанрова структура телеефіру.

42. Роль телебачення у формуванні громадської думки; соціологічні дослідження проблеми.
43. Ток шоу – ведучий, герої, експерти.
44. Визначення та особливості Інтернет-журналістики.
45. Поняття про гіпертекст в онлайн-матеріалах, основні види та правила роботи з гіперпосиланнями.
46. Жанри в традиційній та Інтернет-журналістиці.
47. Характеристика блогів та їх класифікація.
48. Соціальні медіа – джерело інформації та спосіб її перевірки. Явище SMM.
49. Жанрова система фотожурналістики.
50. Морально-етичні засади роботи фотожурналіста: заборонене і дозволене.

ЗРАЗКИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ

Вибір однієї правильної відповіді

1. До інформаційних жанрів журналістики традиційно належать:
  - а) звіт, стаття, репортаж, інтерв'ю, есе;
  - б) інтерв'ю, звіт, замітка, репортаж;
  - в) інтерв'ю, репортаж, замітка, огляд;
  - г) нарис, репортаж, есе, кореспонденція;

Множинний вибір (завдання на вибір кількох правильних відповідей)

1. Множинний вибір –
Оберіть головні властивості телебачення
  - а) діалогічність.
  - б) всеосяжність (як і радіо)
  - с) репортажність (присутність) та онлайн
  - д) оперативність
  - е) проста технологія створення контенту

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Кількість балів (max - 200)	Критерії
180 – 200	Виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
160 – 179	Виставляється за ґрунтовні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язування практичних задач.
140 – 159	Виставляється за міцні знання навчального матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні неточності; вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач.
120 – 139	Виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді, слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
100 – 119	Виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання, за слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні практичних задач.
1 – 99	Виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика : навчальний посібник / за заг. ред. В. Ф. Іванова. – К.: Академія української преси, 2011. – 262 с.
2. Дуцик Д. Політична журналістика / Д. Дуцик. – К. : ВД «Києво-Могилянська академія», 2005. – 135 с.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник / В. Й. Здоровега. –Л. : ПАІС, 2008. – 268 с.
4. Карпенко В. Журналістська творчість : Теоретично-методичні та практичні засади : підручник. – К. : Університет «Україна». – 2012. – 342 с.
5. Кривошея Г. П. Теорія і практика журналістики : навчальний посібник / Г. П. Кривошея. – К. : Книжкове в-во НАУ, 2007. – 220 с.
6. Михайлин І. Л. Основи журналістики : підручник / І. Л. Михайлин. 5-те вид. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 496 с.
7. Москаленко А. З. Вступ до журналістики : підручник / А. Москаленко. – К. : Школяр, 1997. – 214 с.
8. Москаленко А. З. Основи журналістики : підручник / А. Москаленко. – К. : ВПЦ «Київський університет», 1994. – 135 с.
9. Москаленко А. З. Теорія журналістики / А. З. Москаленко. – К. : Експрес-об'ява, 2008. – 334 с.
10. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навчальний посібник. – Л. : ПАІС, 2010. – 246 с.
11. Прилюк Д. М. Теорія і практика журналістської творчості. Методологічні проблеми / Д. М. Прилюк. – К. : Вища школа, 1986. – 373 с.
12. Українське законодавство: засоби масової інформації / упоряд. Т. Котюжинська, Л. Панкратова. – К. : IREX Про Медіа Україна, 2016. – 368 с.

Додаткова

1. Голуб О. Медіакомпас: путівник журналіста. Практичний посібник. – К. : ТОВ «СОФІЯ-А», 2016. – 184 с.
2. Засоби масової інформації: професійні стандарти, етика та законодавчі норми [Текст] / Ред.: Т. Петрів, А. Сафаров, В. Сюмар та ін. – К. : Нічлава, 2006. – 100 с.
3. Земляна І. Журналіст і (не) безпека / Посібник для журналістів, які працюють в небезпечних умовах. – К., 2016.
4. Карпенко В. Журналістика: основи професійної комунікації / Віталій Карпенко. – К. : Нора-прінт, 2002. – 348 с.
5. Куляс І.П. Ефективне виробництво теленовін / Посібник для студентів. – Київ : ХББ, 2006. – 120 с.
6. Ла Рош В. фон. Вступ до практичної журналістики. – К. : Академія Української Преси, 2005.
7. Почепцов Г.Г. Информационные войны. – М.: Рефл-бук, К.: Ваклер, 2000. – 280 с.
8. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації / Г. Г. Почепцов; Київ. ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид., доп. – К., 1999. – 307 с.
9. Різун В. Маси: тексти лекцій. – К. : ВПЦ Київський університет, 2003. – 116 с.

10. Різун В. Основи журналістики у відповідях та заувагах. – К., 2004.
11. Різун В. Теорія масової комунікації. – К.: ВПЦ Київський університет, 2008. – 180 с.
12. Шкляр В.І. Мас-медіа і виклики нового століття. – К.: Грамота, 2003. – 48 с.
13. Шнайдер В. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / Вольф Шнайдер, Пауль-Йозеф Рауе. – К.: Центр Вільної Преси, Академія Української Преси, 2014. – 358 с.